

Головний буддист Калмикії —
проти путіна с.2

Як можна підготуватися
до ядерного вибуху с.3



Цікава

Все буде Україна!

ГАЗЕТА на вихідні

5 жовтня 2022 року №38(251) Ціна 7 грн



● НЕСКОРЕНІ

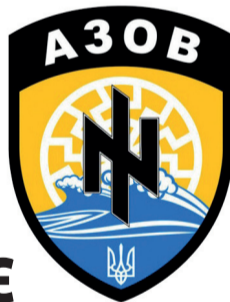


Навіть зараз у лікарні він жартує, поки медсестри ходять та плачуть.

Фотоколлаж із сайту lv.ua.

Попри поранення, Михайло знаходив у собі сили усміхатися.

Звільнений із полону Михайло Діанов після операції на правиці мріє зіграти на улюбленій гітарі



До російських лабет він важив 86 кілограмів, нині – 63...

Схудлий, виснажений, з апаратом зовнішньої фіксації на руці й усмішкою під постійними обстрілами ворога – саме це фото бійця 36-ї бригади морської піхоти Михайла Діанова з Тернополя облетіло весь світ і стало символом незламності та мужності українських воїнів. На знімку, який продемонстрували у день обміну, боєць із позивним Мішаня теж усміхався, хоча пережив у неволі знущання та голод. Бо фізичний стан звільненого з полону українця вразив мільйони людей, і це стало ще одним доказом, що ми воюємо з нацією катів. Що пережив Михайло у сізо в Оленівці та яким буде його подальше лікування, розповіла рідна сестра бійця Альона Лаврушко

Вікторія МИКИТЮК

– Коли він вийшов нам назустріч, сльози на очі навернулися, але брат ішов та усміхався, – каже журналістці видання «Факти» Альона Лаврушко. – То як ти будеш плакати, коли він сміється! Після того сум як рукою зняло. Бо Михайло – це сто відсотків позитив і добро. Навіть зараз у лікарні він жартує, поки медсестри ходять та плачуть.

Михайло дуже сильний духом. Там, у неволі, його не зламали. Зараз брат перебуває у столичному шпиталі, набирає вагу. До полону він важив 86 кілограмів, нині – 63... І так у всіх інших бійців, яких ми бачили у лікарні в Чернігові. Там не було жодного «вгодованого», як, наприклад, виглядають російські полонені. Всі ж українські бійці виснажені, наче після голодомору.

Закінчення на с. 6

● СИЛА ДУХУ

Коли побачив, що немає руки і розтрощена нога, дістав гранату...

Скористатися нею не дали побратими

Нову руку – біонічний протез українського виробництва – отримав 33-річний десантник Михайло Юрчук (на фото). Її встановили в рамках реабілітаційної програми «Незламні». Це вперше фахівці Першого медоб'єднання Львова самостійно провели протезування українському військовому

Фото із сайту lviv1256.com.



Михайло кинувся допомагати побратимам та підірвався на міні.

Розповідь про Героя на с. 6

● ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Дружина головного розвідника знала, коли розпочнеться війна

Фото із сайту Radiotrek.lv.ua



Подробиці — на с. 9

● СПОРТ

Петраков сказав: «Вони знову хочуть, щоб я пішов», — і плюнув на пресконференції

Головний тренер збірної України нервово прокоментував нічию з Шотландією — 0:0, яка означала для «синьо-жовтих» провал у Лізі націй

Фото із сайту gettyimages.com.



Футбольні розбірки — на с. 9

● ПУЛЬС ТИЖНЯ

«Бачу одразу»: Буданов заявив, що у путіна є як мінімум три двійники

Але їх може бути і більше

Василь КІТ

За словами керівника Головного управління розвідки Міністерства оборони України Кирила Буданова, в ГУР є фахівці, які розуміються на цьому питанні. «Я особисто не є «путінознавцем», скажімо так. Для мене точно є три двійники, яких особисто я бачу відразу. Скільки їх насправді — треба просто підняти інформацію», — сказав Буданов.

Головний розвідник України, до речі, стверджує, що в росії почалися певні підготовчі процеси до усунення путіна від влади. «Є суперництво, це не один кандидат (в наступники путіна. — Ред.), їх кілька. Про деяких із них інформація в ЗМІ просочується, про деяких — ні», — каже очільник розвідки.

Відверте інтерв'ю з дружиною Кирила Буданова читайте на с. 9.

Стіну на кордоні побудували від людей, але з проходами для тварин

Польща завершила зведення загорожі на кордоні з білоруссю

Василина СМЕТАНА

Довжина становить близько 187 кілометрів. Висота «стіни» — 5,5 м. Огородження зроблено зі сталевих панелей висотою 4,5 м із колючим дротом нагорі.

Як пише «Польське радіо», у стіні є спеціальні проходи для тварин. Схожі створюються під час будівництва автомобільних доріг. Прикордонні річки й водотоки не перекриті. На цих ділянках застосовано інші системи охорони кордону, що дадуть змогу диким тваринам вільно його перетинати. Зараз на стіні встановлюють електронні засоби охорони кордону: датчики руху та камери.

● ГЕРОЯМ СЛАВА!



61-річний Михайло Матюшенко відправився в останній політ ще 26 червня, і його увесь цей час шукали...

У бою над Чорним морем загинув головний «Привид Києва»

Смертю хоробрих поліг полковник Збройних сил України льотчик Михайло Матюшенко на псевдо Дід

Василь КІТ

Воїн служив у різних військових частинах, до війни працював керівником однієї з українських авіакомпаній. «Свій безцінний досвід роботи Михайло Матюшенко передавав молодшому поколінню. І лише тепер ми маємо право розказати правду: «Привидів Києва» очолював льотчик з Бучі», — написав мер міста Анатолій Федорук. Після того, як Матюшенко став керувати 40-ю бригадою тактичної авіації «Київський при-

вид», вона не зазнавала втрат у повітрі.

Побратими Матюшенка розповідали про один з епізодів повітряних битв: якось уночі Дід кинувся у бій на Л-39 (навчально-тренувальний літак. — Ред.), імітуючи атаку МіГ-29 на пару російських Су-30, і загарбники відступили.

Згодом Михайло Юрійович вирішив посилити південний та східний фронти. «Коли Дід дізнався про безповоротні втрати підготовлених екіпажів бомбар-

дувальників, рішення було прийнято. Так почалася нова операція», — йдеться у публікації.

Для 61-річного Михайла Матюшенка це була остання місія. Він не повернувся з чергового вильоту, і військового льотчика довго шукали.

Героя поховали в Бучі 3 жовтня. Вічна слава!

● ПРЯМА МОВА

Микола КНЯЖИЦЬКИЙ, народний депутат від «Європейської Солідарності», заявив, що його партія повністю підтримує заяву Президента України Володимира Зеленського про членство у НАТО:

Це другий важливий крок після надання Україні кандидатури у ЄС. У нас є унікальний шанс нарешті стати повноцінною частиною демократичного західного світу. Тепер наше завдання у тому, щоб серед впливових світових гравців з'явилися лідери процесу приєднання України. Для цього Україна має переконати найбільші світові демократії у тому, що ми не станемо у ЄС і НАТО ще однією країною, яка отримуватиме фінансову підтримку, але будуватиме корупційну автократію. Такі є, і вони — конкретна проблема для демократичного світу. Хочемо у ЄС і НАТО?

Маємо змінити суди, повернути свободу слова замість провладного корупційного телемарафону, поважати права опозиції, гарантувати незалежність гілок влади і верховенство права. Якщо ми цього не робитимемо, то будемо отримувати лише часткову підтримку від союзників для протидії агресору, але не зможемо бути впевненими у мирному майбутньому наших дітей».



● РЕЗОНАНС

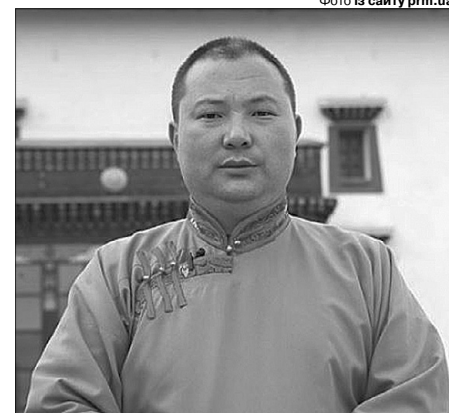
Верховний лама Калмикії виступив із критикою війни

«Українці праві, бо захищають свою землю»

Леонід ОЛІЙНИК

Головний буддист Республіки Калмикія (рф) Тело Тулку Рінпоче (на фото) заявив, що правда у війні — на боці України. Це перший публічний виступ проти путіна від лідера поширених у росії релігійних конфесій.

Верховний лама назвав непотрібною війну, яку розв'язала рф. «Всі хочуть жити мирно, спокійно, кожна країна хоче розвиватися... Думаю, що українська сторона дійсно права — вона захищає свою країну, свою землю, свою правду, свою Конституцію, свій народ. Дуже складно сказати і прийняти, що росія права. Це дуже важко визнати, це я не можу», — заявив Тело Тулку Рінпоче.



«Думаю, що українська сторона дійсно права...»

Він пояснив, що весь цей час не хотів коментувати війну рф проти України, щоб «не псувати стосунки між владою та нашими буддистами».

Фото із сайту prm.ua.



ЯК МОЖНА ПІДГОТУВАТИСЯ ДО ЯДЕРНОГО ВИБУХУ

Ядерні вибухи можуть призводити до значної шкоди та жертв унаслідок самого вибуху, високих температур і впливу радіації, але ви можете забезпечити себе і свою родину, якщо знатимете, що робити в разі ядерного вибуху, і будете до нього готові.

Ядерна зброя – це пристрій, який спричиняє вибух за допомогою ядерної реакції.

Ядерна зброя охоплює різні види зброї від незначних за розміром портативних пристроїв до ядерних ракет.

Ядерному вибуху може передувати коротке попередження (за кілька хвилин) або може відбутися без жодного попередження.



ЯСКРАВИЙ СПАЛАХ може спричинити тимчасове осліплення, яке триватиме менше хвилини.



ВИБУХОВА ХВИЛЯ може спричинити травми, пошкоджувати споруди на відстані 5–7 км від місця вибуху.



РАДІАЦІЯ може зашкодити клітинам тіла. Великі вибухи можуть викликати променеви хвороби.



ВОГОНЬ І ВИСОКІ ТЕМПЕРАТУРИ можуть спричинити смерть, опіки, пошкодити споруди за 5–7 км від місця вибуху.



ЕЛЕКТРОМАГНІТНИЙ ІМПУЛЬС (ЕМИ) може пошкодити електронні пристрої в радіусі 5–7 км від місця вибуху і спричинити перебої у їхньому функціонуванні навіть на великих відстанях.



РАДІОАКТИВНІ ОПАДИ – це радіоактивний бруд та уламки, які падають згорі і можуть викликати променеви хвороби у тих, хто залишився наземі.

Радіоактивні опади є найнебезпечнішими в перші години після вибуху, коли вони випромінюють найвищу кількість радіації. Опади досягають рівня землі не відразу, на ділянках поблизу безпосереднього місця вибуху цей процес часто займає більше 15 хвилин. Цього часу достатньо для того, аби уникнути значного впливу радіації, якщо дотримуватися цих простих кроків:

СХОВАЙТЕСЯ ВСЕРЕДИНІ



Сховайтеся у найближчій будівлі для уникнення радіації. Найкраще для цього підійдуть бетонні чи цегляні будівлі.



Якщо ви були наземні після появи радіоактивних опадів, зніміть із себе заражений одяг та промийте або протріть вологими серветками чи рушником відкриті ділянки шкіри.



Сховайтеся у підвальному приміщенні або центральній частині будівлі. Уникайте зовнішніх стін і даху.

ЗАЛИШАЙТЕСЯ ВСЕРЕДИНІ



За відсутності інших розпоряджень від представників місцевої влади, залишайтеся всередині протягом наступних 24 годин.



Членам родин необхідно залишатися в тих укриттях, де вони опинилися після вибуху, щоб уникнути небезпечного радіаційного зараження. Ви матимете змогу побачити одне одного пізніше.



Не випускайте своїх домашніх улюбленців наземні.

СТЕЖТЕ ЗА НОВИНАМИ



Стежте за будь-якими доступними джерелами інформації для отримання офіційних вказівок, наприклад щодо того, коли буде безпечно залишити приміщення і яким буде ваш подальший план дій.



Радіопристрої на батарейках і ручні рації працюватимуть навіть після ядерного вибуху.



Мобільний зв'язок, телебачення та інтернет-зв'язок можуть працювати нестабільно та з перебоями або ж не працювати взагалі.

Куди може вдарити путін?

Є кілька можливих сценаріїв, як росія застосує ядерну зброю

- 1 – підрив над Чорним морем, без жертв, як демонстрування серйозності намірів переступити «ядерний поріг» і подати сигнал, що далі може бути гірше;
- 2 – удар по українському керівництву – спроба знищити Володимира Зеленського та його радників у підземних бункерах;
- 3 – ядерна атака по українській військовій цілі – ймовірно, авіабазі чи арсеналу, без намірів втрат серед цивільних;
- 4 – знищення українського міста з масовими жертвами серед цивільних: терор, який має пришвидшити капітуляцію, – та сама мета, яка була мотивом ядерних атак на Хіросіму та Нагасаки.

До речі, на території України вже відбулося два ядерні вибухи – у рамках радянської «Програми номер сім – ядерні вибухи для народного господарства».

У 1972 році ядерний заряд було підірвано, щоб заблокувати пожежу на газовій свердловині на родовищі в Краснограді, за 100 км на південний захід від

Харкова. Потужність становила чверть від атомної бомби, яка знищила Хіросіму.

У 1979-му ядерний заряд підірвали, нібито щоб усунути метан у шахті біля Юнокомунарівська на

“**Потужність ядерного заряду, підірваного 1972 року за 100 км на південний захід від Харкова, становила чверть від атомної бомби, яка знищила Хіросіму.**”

Донбасі. Тут потужність становила одну сорок п'яту від бомби Хіросіми. Ні робітників шахти, ні 8 тисяч мешканців Юнокомунарівська не попередили про ядерний вибух.

Шахтарям дали вихідний у зв'язку з «тренуванням цивільної оборони», після чого вони повернулися до роботи.

● ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

Ленд-ліз ще не запрацював – і... добре

Все просто: зараз ми отримуємо зброю від США безкоштовно, а ленд-ліз передбачає її оренду, тобто плату (щоправда, лише в разі, якщо вона не була знищена в ході бою. – Ред.)

Василь КІТ

Таке пояснення дала посол України у Сполучених Штатах Оксана Маркарова. Як відомо, закон про ленд-ліз для України у Вашингтоні прийняли 9 травня, і він мав запрацювати з жовтня. Однак у цьому нема потреби, адже американський конгрес і так дозволяє президенту Джо Байдену робити Києву щедрі «подарунки». Натомість, коли конгрес не дасть згоди на передачу цієї зброї, можна буде задіяти схему ленд-лізу. «Ленд-ліз – це фактично ті ж виділення з власних наявностей, але вони даються в оренду чи в лізинг і вже на платній основі. Тому поки у нас є безкоштовна можливість отримувати, звичайно, ми будемо її використовувати», – пояснила Маркарова.

● НЕЗАГОСНА РАНА

4,3 тисячі осіб зникли безвісти

Київ повернув тіла 564 військових

Леонід ОЛІЙНИК

Про це заявив уповноважений з питань осіб, які зникли безвісти за особливих обставин, Олег Котенко. З травня з тимчасово окупованих територій Україна повернула 564 тіла полеглих військових та 2026 тіл героїв, які загинули на полі бою, понад 4,3 тисячі людей перебувають у розшуку як зниклі безвісти. Частина тих, хто раніше був заявлений родичами як зниклий безвісти, вийшли на зв'язок, зокрема 1308 цивільних та 965 військових. Розшукано у полоні та звільнено 163 особи. Відомо, що у полоні ще перебувають щонайменше 2200 захисників. Також Україна знає про місцезнаходження ще 492 вбитих вояків на поки що окупованій території.

● ПРЯМА МОВА

Олексій ДАНИЛОВ, секретар РНБО, про те, що робитиме Україна, якщо росія вдарить ядерною зброєю:

«Якщо не буде відповіді світової спільноти, країн НАТО на таку зухвалу атаку (якщо вона, не дай Боже, відбудеться), це не значить, що ми не будемо боронити свою землю. Я хочу, щоб усі зрозуміли, що нас зупинити не може ніхто: ні путін, ні його війська. І це вже було неодноразово доведено.»



● ПРО ЦЕ ГОВОРЯТЬ

Фотожаба із сайту radiosvoboda.org.



Окупанти і не здогадувались, що цей «дід» — один із найвідоміших в Україні політологів.

Московські попи мають нести покарання за державну зраду

«Повідомляйте про факти їхньої антиукраїнської діяльності»

Василь КІТ

Священники упц (мп), які брали активну участь в організації псевдо-референдумів на тимчасово окупованих територіях України, співпрацюють з ворогом і дають інформацію про українських патріотів, мають нести покарання за державну зраду. Про це на брифінгу заявили співголови фракції «Європейська Солідарність» Ірина Геращенко та Артур Герасимов. Вони закликали українців повідомляти про факти антиукраїнської діяльності представників московського патріархату. У «Євросолідарності» також наголосили, що СБУ має активніше боротися зі зрадниками в рясах.

«Ми тільки що повернулися з Артуром Герасимовим, Петром Порошенком, з нашою командою із деокупованих селищ Харківської області. На звільнених територіях люди розповідали, і це не новина — так було на Київщині, на Чернігівщині, на Сумщині, — що окупанти заходили з конкретними списками проукраїнських патріотів, членів проукраїнських патріотичних партій, воїнів АТО, забирали їх родичів, катували. Серед цих колаборантів і зрадників були в першу чергу колишні регіонали, шаріївці, комуністи і московські попи, які працювали навідниками», — розповідає Ірина Геращенко.

«Ми б хотіли звернутися до СБУ, а також до всіх небайдужих громадян і прихильників — збирати інформацію про діяльність московських попів, які брали найактивнішу участь в організації фейкових референдумів. Зло має бути покаране, — наголосив Артур Герасимов. — Це є державна зрада. СБУ має збирати докази і передавати до суду матеріали на тих московських попів, хто організував ці фейкові референдуми разом із росіянами. Це було організовано проти українського суверенітету, проти нашої територіальної цілісності і проти України як держави».

«Європейська Солідарність» вже підготувала відповідне звернення до СБУ.

ДО РЕЧІ

Під час оголошення незаконної анексії чотирьох українських областей у кремлівській залі в Москві були присутні кілька представників української православної церкви (московського патріархату) — митрополит Луганський та Алчевський Пантелеймон (Поворознюк), настоятель Свято-Саввинського монастиря міста Мелітополя архимандрит Іван (Прокopenko), що входить до Запорізької єпархії упц мп, а також архимандрит Алексій (Федоров), настоятель Свято-Успенського кафедрального собору у Херсоні, який благословляв колаборантів на проведення «референдумів» та допомогу росії.

● ДАВНО ПОРА!

Малюнок Юрія ЖУРАВЛЯ.



В українській історіографії Катерина II сприймається негативно, так само як і Петро I. Недарма Тарас Шевченко писав: «Це той Первий, що розпинав Нашу Україну, А Вторая доконала Вдову-сиротину».

«Катерину треба зносити»

Депутати фракції «Європейська Солідарність» в Одеській міській раді продовжують боротьбу за демонтаж пам'ятника російській імператриці Катерині II на однойменній площі міста

Василь КІТ

Відповідний проєкт рішення депутати винесли на розгляд сесії міськради. Однак голосування було провалене, адже його відмовилися підтримати депутати від «Слуги народу», а також партії міського голови Труханова.

Під час обговорення питання депутат з фракції «Європейська Солідарність» Андрій Вагапов наголосив, що пам'ятник Катерині — це маркер «русского міра», тому цій скульптурі не місце в центрі Одеси. «Як тільки окупанти приходять на нашу українську землю, вони встановлюють такі пам'ятники. Зараз планують встановити в Херсоні та в Луганську. Я вважаю, що катівниці українського народу не місце в українській Одесі», — зазначив депутат під час виступу на сесії. Він також додав, що необхідно вирішити питання про ще одну людину, яка знищувала козацтво — Суворова, адже у Суворовському районі Одеси знаходиться

«**Чим довше ми будемо тягнути, тим більше росія і «русский мір» будуть маніпулювати цією темою та намагатися вплинути на Одесу та одеситів.**

пам'ятник цьому російському полководцю.

Народний депутат фракції «Європейська Солідарність» Олексій Гончаренко наголосив: «Одеська міська рада провалила голосування за демонтаж пам'ятника Катерині. Наша депутатська група ініціювала цю пропозицію та голосувала «за». Але ми бачимо, що Труханов і компанія дуже хочуть залишити пам'ятник кату українського народу. Катерину треба зносити. Це єдине правильне рішення. Чим довше ми будемо тягнути, тим більше росія і «русский мір» будуть маніпулювати цією темою та намагатися вплинути на Одесу та одеситів».

● ПОЛІТИКА

«Вимагаємо люстрації депутатів заборонених проросійських партій»

Такі обранці мають автоматично втрачати свій мандат. Відповідний законопроект підготували у «Європейській Солідарності»

Ольга СОКОЛОВА

Про це повідомила співголова фракції «ЄС» Ірина Геращенко. «Ми вітаємо рішення

РНБО і рішення українських судів, які заборонили партії, що дали відчутний відсоток колаборантів і зрадників, багато років просуvalи російські нарративи в Україні. Йдеться

про ОПЗЖ, про партію Шарія, про Прогресивну соціалістичну партію, партію Мураєва тощо», — зазначила Геращенко.

Вона зауважила, що попри заборону цих політсил їхні депутати продовжують працювати в радах. «У нас представники цих партій не тільки у Верховній Раді, а й у місцевих радах, де досі засідають шаріївці, колишні регіонали, вони займають керівні посади в комітетах, створюють нові групи і продають свої послуги владі, — констатує Геращенко. — Якщо ми як країна вимагаємо покарання не тільки для путіна, а для всіх росіян,

за їх причетність до війни в Україні, то так само «заборонені» партії мають бути заборонені, а їх представники не можуть натягти на себе вишиванку і бігти знову в міжнародні делегації, в керівництво комітетів, розподіли бюджетів. Вони мають понести політичну, моральну відповідальність і має бути виконана норма закону... Рішення суду має бути паралельно із заборону партії про скасування їхніх депутатських повноважень. Якщо партія заборонена, то як її представник може далі представляти інтереси українського народу?» — вважає Ірина Геращенко.

● ЗНАЙ НАШИХ!

До відомих постатей сьогодні «Форбс» включив військового пілота з України

Один із найвпливовіших американських ділових журналів склав рейтинг 30 відомих постатей сьогодні, не старших 30 років

Василь КІТ

До нього увійшов український пілот винищувача, Герой України Андрій Герус. 26-річний льотчик «тримає» над нами небо з 24 лютого, керує винищувачем МіГ-29.

Про нього «Форбс» розповів у спеціальному воєнному випуску.

Як повідомило видання, Андрій обороняє небо над Київщиною з першого дня повномасштабного вторгнення рф. І в перші ж дні важких боїв він збив ворожий Іл-76 над Кропивницьким, не до-

Для того, щоб збити ворожий літак, не так багато і потрібно: вчитись і тренуватись, а головне — любити свою країну і ненавидіти агресора.

пустивши висадки російського десанту. Саме за проведення цієї операції він отримав звання «Герой України».

«Одразу не відчув нічого. Це робота, яку ми робимо щодня», — скромно прокоментував Герус свій подвиг.



Війна, розв'язана росією у 2014-му, остаточно зміцнила бажання Андрія Геруса стати пілотом.

За словами Героя, на вибір професії вплинула випадкова зустріч із військовим льотчиком. А війна, розв'язана росією у 2014-му, остаточно зміцнила бажання стати пілотом. Тоді Андрію було всього 18 років. Ця робота, крім відмінної фізичної форми, вимагає ще й швидкого розуму для складних розрахунків. Адже у разі загрози необхідно чітко її оцінити і правильно зманеврувати — а для цього у тебе дуже мало часу, пояснив відважний українець американським журналістам.



Фото із сайту rbc.ua.

«Для того, щоб збити ворожий літак, не так багато і потрібно, — водночас каже Андрій. — Потрібно вчитись і тренуватись, а головне — любити свою країну і ненавидіти агресора».

При цьому льотчик добре розуміє, з яким ворогом доводиться мати справу Україні. Тому на нас чекає не одна війна, вважає він. «Відпочину. І почну готуватися до нової війни», — сказав Андрій Герус, відповідаючи на запитання, що робитиме після перемоги.

● НА ВЛАСНІ ОЧІ



Фото з фейсбук-сторінки Володимира Цибульки.

«Дядя, дай «ботінки»

Окупанти і не здогадувались, що цей «дід» — один із найвідоміших в Україні політологів.

Про 35 днів в окупації розповів політолог і поет 58-річний Володимир Цибулько, якого війна застала в селі Блиставиця біля Києва

Василина СМЕТАНА

«25 лютого побачив під воротами величезну колону техніки, — поділився спогадами пан Цибулько із «Газетою по-українськи». — Їхати не було куди. Кілька днів іще можна було послати

якусь есемеску. Сकिनув фото й відео подій друзям. Далі зв'язок зник. 25 лютого росіяни все оточили. Можна було пробувати виїхати в білорусь, але це не мій маршрут. Мав варіант прибитися до евакуаційного коридору, але гарантій, що виживеш, не було. Тим паче я медійна персона і мене легко вирахувати.

Світла й води не було, топити грубку й камін не дозволяли. Дим — сигнал для наших, що ми ще тут. Можна було щось розігріти на газовому пальнику. Були якийсь шматок хліба й консерви. Вважав, що надійніше лишатися на місці. Знав: якщо вийду з дому, можу не вернуться. Інтуїція не підвела. Після визволення на повороті з Блиставиці до Луб'янки побачив із десятків розстріляних машин.

Мій будинок був у зоні бойових розрахунків ворога. Метрів за 150, над дорогою, була траншея, капоніри й багато орків. Під нашими будинками вони качали собі воду. Ми були для них живим щитом.

Що було найскладніше? Найважча лотереїність війни: не знаєш, витягнеш щасливий квиток чи ні. Коли окупанти заговорили зі мною, зрозумів: це советський союз. Одяг, поведінка, їхня зачухерілість волали про це. Перше, що почув від окупанта, було: «Дядя, дай ботінки». Я подивився на його зачухані чуні й усе зрозумів. Сказав: у мене великий розмір, тобі не підійде. Вони накинулися на безлюдні будинки. Гребли все. Свою взувачку поскидали. Лазили в різнокольорових спортивних кросівках по снігу. Коли почали красти труси, шарпетки й яєсь вбрання і передосягати, не муючись, — зрозумів: ніщо не виправить дикунства росіян.

Уціліти мені допомогло відчуття, що це ненадовго. Нас лишилося троє в селі, й ми ходили одне одного перевіряти, чи живі-здорові. Ще мусили

розмовляти з окупантами. Вони запитували переважно про те, як ми тут жили. Коли я казав, що в нас середня зарплата — 550 доларів, їхні обличчя квадратнішали. Окупант плакався мені, що воював у Сирії й отримує 230 доларів пенсії.

Чеченців, які зайшли 25 лютого на вокзальну площу, наші перебили, як курчат. І решта росіян знала про це. Це їх деморалізувало. Рівень психозу зашкалював. Орки лазили по хатах з міношукачами й шукали зброю. Боялися. Найгірше, що переляк робив їх неконтрольованими. Я з ними розмовляю, відходжу на п'ять кроків, а рашист забув про мене й тикає автоматом. Палець на гачку. Питаю: «Нащо це робиш? Ми щойно розмовляли». Відповідає: «А хто вас тут знає! У Гостомелі в такого діда, як ви, попросили води. Він вийшов із коктейлем Молотова, кинув у БМП і втік».

Запорука безпеки в окупації — не дражнити рашиста. Вони були виснажені й «на ізмене», як каже молодь. Рівень деморалізації — шалений. Лазили з червоними віряченими очима, коли наші регулярно били по них о першій ночі. Питали: «Как это ваши так точно стреляют?». Шукали в мене в хаті GPS-датчики. Думали, що навідник. Розкурочили всі машини.

...29 березня стояла неймовірна тиша. Було враження: рашисти втекли... Зайшли наші й питають: «Пане Володимире, а ви що, тут і були?». Мав у заначці трохи кави — почастивав хлопців».



● СИЛА ДУХУ

Foto із сайту lviv1256.com.



«Михайло навчився заново ходити. Ще й закохався!»

Коли побачив, що немає руки і розтрощена нога, дістав гранату...

Скористатися нею не дали побратими

Нову руку – біонічний протез українського виробництва – отримав 33-річний десантник Михайло Юрчук (на фото). Її встановили в рамках реабілітаційної програми «Незламні». Це вперше фахівці Першого медоб'єднання Львова самостійно провели протезування українському військовому

тям. І він вирішив жити далі, жити так, щоб не соромно було перед тими, хто його врятував», – розповіла директорка з розвитку медустанови Ірина Заславець.

Коли лікарі зробили протез ноги, Михайло наступного дня попри біль пройшов півтора кілометра.

«Нині Міша ходить швидше за мене. Хоче бігати. І я точно знаю, що він побіжить. Протезист Назар це підтверджує. Каже: за всі 18 років роботи цей хлопець показує найкращі результати. Бо хоче жити на повну силу. Ще й закохався у переселенку з Краматорська», – продовжує розповідь Ірина.

Для того, щоб повернутися до максимально звичного життя, Михайло шукав можливості отримати біонічний протез руки.

Лікарі у реабілітаційному центрі «Незламні» безоплатно встановили протез, який рухається завдяки міосенсорам.

«Міша скорочує м'яз на ампутованій кінцівці – і рука реагує. Цей протез хлопець називає «квитком у життя», – пояснює Ірина.

Кінцівку розробили українські стартапери з Esper Bionic.

«Вітчизняні лікарі відновлять кожного українця, який постраждав від війни, у наших лікарнях. Це мета, яку ми ставимо перед собою у центрі «Незламні».

Ми щодня до неї йдемо, розвиваючи протезування, реконструктивну хірургію, ортопедію, систему реабілітації – як фізичної, так і психологічної. Ми створюємо найкращу медицину для наших незламних людей», – каже Олег Самчук, генеральний директор Першого медоб'єднання Львова (до речі, уродженець Ковельщини на Волині).

Він додав, що медики прагнуть наразі підняти рівень протезування в Україні, аби нові руки та ноги можна було отримати у рідній державі, а не їхати за кордон.

Джерело: lviv1256.com.

● НЕСКОРЕНІ

Звільнений із полону Михайло Діанов після операції на правиці мріє зіграти на улюбленій гітарі

До російських лабет він важив 86 кілограмів, нині — 63...

Закінчення. Початок на с. 1

– Мама Михайла Ірина, яка весь цей час молилась й продавала у центрі Тернополя власноруч в'язані іграшки, збираючи коштів синові на реабілітацію, вже бачила його?

– Поки що спілкувались по відеозв'язку. І знаєте, обійшлося без сліз, наша мама емоційно стійка. Я більш сентиментальна. Вона навіть мене заспокоювала: мовляв, не треба плакати, адже головне, що брат живий. Думаю, при особистій зустрічі точно будуть сльози щастя, бо їх не проконтролюєш. А мама спече синові свій фірмовий торт «Курортний» з шоколадом та горішками.

– Що смаченького привезли Михайлу на першу зустріч після полону? Адже знаємо, як наші бійці там голодували...

– Він дуже хотів варене згущене молоко, еклери і торт «Наполеон» – тож радості не було меж. Коли людина стільки часу недоїдає і коли їй це сміється – дуже боляче... А зараз, як казав нам Михайло, відкрив очі – й це вже не сон. Бо ти в рідній Україні і смаколики в тебе на столі.

– Він згадує про пережите?

– Це не зовсім приємні спогади, але каже, що саме у полоні починаєш переосмислювати те, що ти колись вважав несуттєвим. Бо на волі ти можеш піти на вулицю, почитати улюблену книгу, слухати українські пісні, а не щоранку гімн росії. Бранців не просто погано годували, а практично не давали їсти. Харчу-

ванням це точно не назвеш, навіть тварин на фермах годують краще. Це була одна восьма шматочка хліба за один прийом їжі, а може, ще й менше, та ложка каші, якщо її можна назвати кашею. Чи змушували працювати фізично, про це Михайло нічого не казав. Медичної допомоги він зовсім не отримував.

– Коли рашисти обстріляли Оленівку, що ви тоді пережили?

– Це було важко. Але весь період – і коли брат був на «Азовсталі», і коли з ним не було зв'язку, і сам полон – я чомусь завжди була впевнена, що з ним все добре, відчувала серцем. Дуже шкода тих бійців, які загинули, бо вони виходили з Маріуполя з надією, що будуть жити.

– Фото руки вашого брата вже облетіло весь світ. Чому вирішили показати ці жахливі наслідки знущань рашистів на загал? І що лікарі кажуть про подальше лікування?

– Михайло дав дозвіл, сказав: «Хай люди бачать правду, як до нас ставились і яку ціну ми платимо за мирне небо». Високу ціну... Це вогнепальне поранення брат отримав ще до «Азовсталі», на передовій. Ще пощастило, що йому зробили операцію в шпиталі у Маріуполі. Й він встиг отримати лікування антибіотиками. Звичайно, такі травми потребують довготривалого застосування препаратів, але сталося так, як сталося.

До українських бійців у полоні було людське ставлення. На якийсь період його відвезли у Донецьк, де металевий апарат зов-



Апарат зовнішньої фіксації Михайлу знімали звирячим методом і ще більше пошкодили кістку, яка й так була роздроблена.

нішньої фіксації знімали звирячим методом. Дві верхні шпичі викрутили, а дві нижні просто вирвали плоскогубцями наживо. І цим ще більше пошкодили кістку, яка й так була роздроблена. Гуманність – це не про рашистів.

Щодо лікування, то тут потрібна лише операція. Деякі журналісти пишуть, що кінцівка неправильно зрослась. Але ні, вона зов-

АЗОВСТАЛЬ

ЗЛАМАТИ МОЖНА ТІЛО, АЛЕ НЕ ДУХ!



Його відвезли у Донецьк, де металевий апарат зовнішньої фіксації знімали звирячим методом. Дві верхні шпичі викрутили, а дві нижні просто вирвали плоскогубцями наживо.

Справді, зламати можна тіло, але не дух.

сім не зрослась. І на ній не вистачає чотири сантиметри кістки. Та попри біль, Михайло рухає всіма п'ятьма пальцями руки й навіть трішечки згинає її. Медики здивовані, що при такій травмі він може це робити.

Навіть перебуваючи у полоні, брат все одно намагався розробляти руку, аби вона повністю не атрофувалась. Він такий молодіць! Втім, втручання проведуть потім, коли Михайло зміцніє. Зараз це небезпечно, зва-

жаючи на його теперішній стан. Усі ми розуміємо, що реабілітація буде не місяць і не пів року. Є сподівання, що до того часу, як брат повернеться у стрій, наша країна буде вільною.

– Чи пробував брат взяти до рук улюблену гітару?

– На жаль, ні, рука ще не дає такої можливості. Але Михайло сподівається, що не вдовзі обов'язково зіграє, і не раз!

● НА ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

«Катували заради забави»

Визволені із російського полону британські громадяни на весь світ розповіли правду про окупантів

Василь КІТ

Парамедика Джона Гардінга обміняли 21 вересня разом із героями «Азовсталі» та ще кількома полоненими іноземцями, серед яких – четверо британців. Нині він лікує наслідки численних травм і розповідає страшні речі, які творились у неволі. Спочатку Джон опинився в таборі для військовополонених, а далі його перевезли до так званого «слідчого ізолятора» в Донецьку. І вже там охоронці використовували його як «боксерську грушу». «Вони схопили мене, закували в кайданки і витягнули з камери. Кинули мене на підлогу, їх було принаймні четверо, я лежав на підлозі з руками за спиною і мене били у груди, по ребрах, нірках, по обличчю, а один чоловік став мені на стегна і стрибав на мені», – розповідає колишній полонений.

У Джона пошкоджені нерви рук, тріщини в ребрах, зламаний куприк. 59-річний британець зізнається: думав, що не виживе. Він каже, що їм давали дуже мало води та їжі і не дозволяли ніяких прогулянок на свіжому повітрі. Та головне – били заради забави. «Це тривало близько 30 хвилин. Могло довше, могло менше. Чесно кажучи, було кілька разів, коли я просто мріяв про смерть – лиш би це закінчилось», – згадує відчуття Джон Гардінг. У так званому «слідчому ізоляторі» Джон провів 9 днів у камері чотири на два метри разом з іншими бранцями. Окупанти погрозували йому смертною карою та навіть змушували записати прощальне відео для доньки. Інший полонений із Великої Британії, Ейден Аслін, каже, що росіяни ставились до них гірше, ніж до собак. Він теж кілька місяців перебував у полоні в так званій днр. В інтерв'ю британській газеті Sun Ейден роз-

повів, що його порізали ножом і запитали, хоче він швидко чи «красивої» смерті. Коли він відповів, що хоче швидко, йому пообіцяли: «Ну, ми тобі гарантуємо красиву смерть». За словами Ейдена, ув'язнених змушували щоранку співати гімн росії: «А якщо хтось не співав, його за це карали – били». Сам Ейден дістав порцію додаткових тортур за те, що мав татування Тризуба. Британця тримали в двомісній камері з чотирма людьми, і йому доводилося спати на килимку з вошами і тарганами. «Ми не могли нормально сходити в туалет, тому що у нас його не було», – каже він і додає, що їм доводилося використовувати для цього порожні пляшки. Ейден розповів, що три тижні жив лише на обмеженій кількості хліба й води, і «зрештою довелося благодати їх дати нам хоча б води з-під крана». Звільнені громадяни Великої Британії стверджують, що росіяни «дуже винахідливі», коли

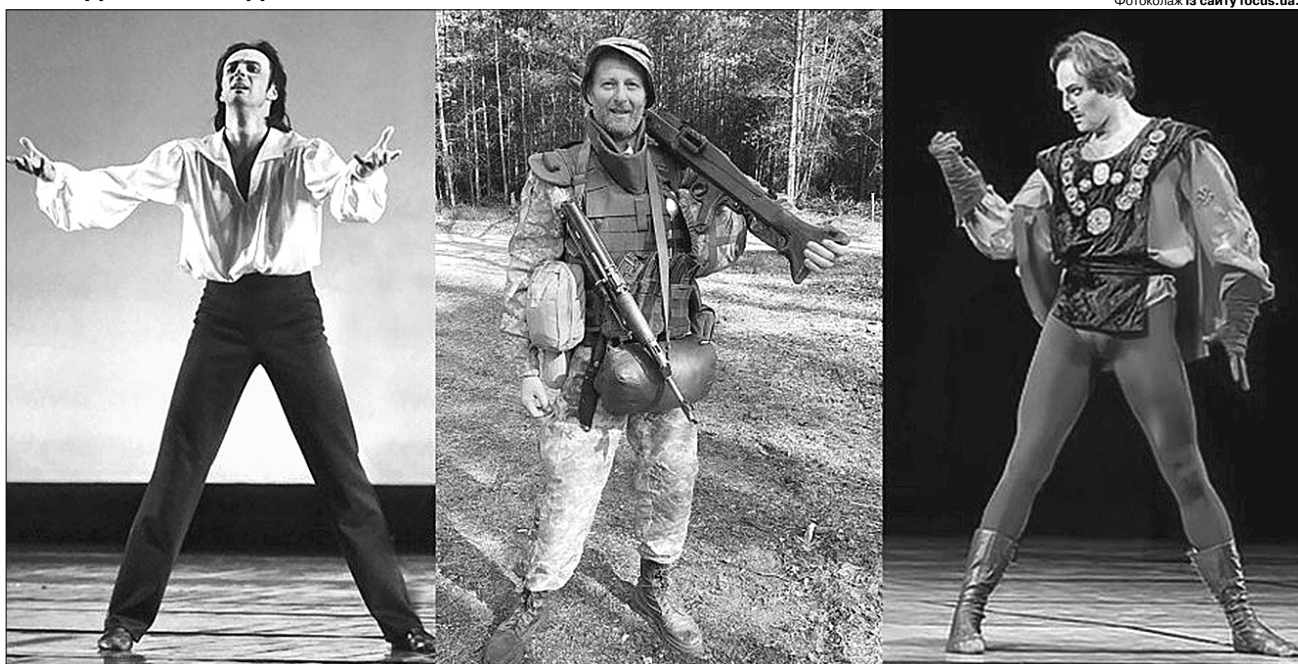


Британські добровольці Джон Гардінг і Ейден Аслін на фронті.

йдеться про тортури. Наприклад, вони переобладнали старий телефон так, що військовополонений набирав номер, а коли циферблат повертався на місце, то бив електричним струмом. Або могли порізати людину, а потім її зашити, щоб коли загоїться, продовжити катування. ...Після звільнення Ейден Аслін зустрівся з матір'ю Анжелою Вуд та нареченою з України Діаною Оковитою. «Протягом усіх п'яти міся-

ців ув'язнення я не міг плакати. Коли я почув, що винесли смертний вирок, мені хотілося плакати, але я просто не міг (у так званій днр «судили» іноземців. – Ред.)... Незважаючи на все, через що ми пройшли, я знав, що рано чи пізно ми побачимо світло в кінці тунелю і що я повернуся, щоб побачити Діану та мою сім'ю», – нарешті може дозволити собі емоції 28-річний чоловік.

● ЛЮДИНА-ЛЕГЕНДА



Фотоколаж із сайту focus.ua.

Коли хлопці дізналися, ким був Олександр у мирному житті, то спочатку не повірили — таким сміливим він став.

Виконував надскладне завдання: загинув соліст балету Олександр Шаповал

Воїн добровільно зголосився піти на спецзавдання по знищенню ворога, під час виконання якого героїчно поліг смертю хоробрих 12 вересня на Донеччині

Лія ЛІС

НІХТО НЕ ЗНАВ, ЩО ВІДВАЖНИЙ ГРАНАТОМЕТНИК — АРТИСТ

Уже 25 лютого, на другий день повномасштабного вторгнення, заслужений артист України, соліст Національного академічного театру опери та балету Олександр Шаповал записався до столичної тероборони, а потім приєднався до лав Збройних сил.

Обидва дідусі Олександра воювали під час Другої світової. Вони завжди були для нього взірцем. Сам Олександр дуже любив Україну і був справжнім патріотом. Його колеги та друзі розповідають, що, попри відсутність військового досвіду, жодної хвилини не вагався, чи йти воювати.

Друг артиста Роман Туршиєв, з яким вони товаришували понад 30 років й разом пішли на фронт, каже, що Олек-

сандр був неабияким сміливцем і хотів бути схожим на своїх дідів. Чоловік значає, що Шаповал, якого друзі називали Шапіком, дуже рвався захищати країну.

Спочатку Олександр боявся, що не опанує спеціальність гранатометника, і що його виженуть, бо у військовому квитку у нього написано, що він артист балету. «Але він швидко вчився, і це давалося йому легко», — пригадує Туршиєв.

Серед бійців ніхто не знав, ким насправді є Олександр. «Це було секретом. А коли хлопці дізналися правду, то спочатку не повірили — таким відважним воїном він став», — каже друг артиста.

Артистів із такою харизмою дуже мало. Жаль, що він пішов від нас і припинив дивувати цей світ та просто прикрашати.

...Перебуваючи в самому пеклі на передовій, Шаповал добровільно пішов на надскладне спецзавдання по знищенню ворога. «Ніколи не цурався ніякої роботи. Робив, що наказували. І виконати останній наказ зголосився добровольцем. Це була місія, з якої він не повернувся», — розповідав Туршиєв. Так сталося, що міна впала практично біля ніг Шаповала. Воїн загинув на місці, а його напарник помер у шпиталі через 1,5 години. В Олександра залишилися дружина та двоє дітей...

ВЕЛИКИЙ ВОЇН І АКТОР

Прима-балерина Христина Шишпор розповіла, що вперше танцювала із Олександром Шаповалом на фестивалі імені Сержа Лифаря, коли їй було 14 років. Разом вони створили понад десяток ролей. «Він дуже харизматична, професійна людина. Я вважаю, що артистів із такою харизмою дуже мало. Жаль, що він пішов від нас і припинив дивувати цей світ та просто прикрашати», — зазначала Шишпор.

92-річна легенда українського та світового балету Олена Потапова каже, що останні десять літ літню відпустку вони проводили з Олександром у Японії. Там артист викладав та був членом журі балетного конкурсу імені Потапової. «Велике горе нам, бо він був нашої родині як рідний син багатьох років. Жаж! Жаж! Для нас жах, для театру також! Він був великим актором! Людина-легенда!» — не може повірити у важку втрату Олена Потапова.

● ОСОБЛИВИЙ ВИПАДОК

«Кілька днів із чотирма дітьми йшли пішки до Запоріжжя із Маріуполя»

Щоб обманути рашистів, на кожному блокпосту мама казала, що вони йдуть у сусіднє село до родичів

Василина СМЕТАНА

Тетяна Комісарова — мама чотирьох дітей — шести, дев'яти, одинадцяти й тринадцяти років. Молодша — з інвалідністю. Жінка за фахом вчителька української мови. Раніше працювала в одній зі шкіл у Нікольському районі неподалік Маріуполя. Згодом стала доглядати за молодшою дитиною.

«Кожен день літали літаки та працювала артилерія, — розповіла Тетяна Комісарова журналісту «Еспресо» про ситуацію в місті після повномасштабного

вторгнення. — Російські війська заходили й виходили. Поруч були зруйновані житлові будинки. Тому ми перебралися у підвал. Там трохи легше стало, коли вдалося провести світло від акумуляторів. А так — усі в пилюці були. Світла ми не бачили. Я своїм брала дуже багато книжок, щоб вони читали. Тому що малечі не дозволяли бігати, щоб не здіймати пил. Так ми жили понад місяць. У підвалі довелося відсвяткувати шестиріччя найменшої дитини».

16 квітня сім'я вирішила вибиратися з міста.

«У росіян була ідея не лише військових вбивати, а повністю зруйнувати місто, — переконана пані Тетяна. — Тому ми вирішили не чекати, а йти. На автобуси було важко потрапити, бо росіяни обманювали людей. Нам казали, ось там

автобус стоїть, в бік Запоріжжя вивозить. А насправді біля них російські солдати стояли. Не вірила я, що на підконтрольну Україні територію повезуть. А так воно й було, і багато людей у результаті опинилися в окупованому Донецьку чи у росії. Тож іншого виходу не було — лише йти пішки. Вийхати не в росію було нереально. Ми йшли в бік Запоріжжя. А це 220 кілометрів. Чотири дні добиралися. Десь 140 кілометрів здолали пішки, а потім нас підвезли. Речі везли на тачці. Так і дісталися міста».

Тетяна Комісарова не знала, чи випустять їх із міста і чи дійдуть до Запоріжжя. На момент виходу тут російська пропаганда працювала сповна: повсюди були російські прапори, а «єдина росія» роздавала гуманітарні пайки. Сім'ї вдалося вийти хитрістю. Вони не каза-

ли, що йдуть до Запоріжжя. На кожному блокпосту говорили, що вирушають до родичів у сусіднє село.

«Я знала лише територію Нікольського району, а далі у всіх питали, — пригадує Тетяна. — Люди виходили, бачили нас, цікавилися, звідки ми. Цікавилися, як там у Маріуполі і що там, бо у всіх були родичі. До Львова дісталися 23 квітня, а в сина за кілька днів був день народження».

Зараз сім'я облаштовується у найбільшому місті заходу України. Чоловік знайшов роботу, діти у садочку та школі. А жінка вирішила втілити свою мрію і стати кравчицею. «У мене були ідеї створювати одяг, який буде поєднувати в'язання і шиття, — ділиться думками пані Тетяна. — В'язати я вмю, а шити треба вчитися. Тому зараз набираюся кравецьких умінь, щоб втілювати те, що в мене виникає в голові. Я дуже давно хочу пошити одне пальто. Розумію, що це все мої фантазії, для цього потрібно знати, як його робити, як його шити, яка тканина. Але я навчуся та обов'язково це зроблю».

● ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

«Увечері 23 лютого чоловік сказав мені, що о 5.00 все почнеться»

Сім'я начальника Головного управління розвідки Міністерства оборони України Кирила Буданова не перебуває вдома відтоді, як росія почала повномасштабну війну. Про це розповіла його дружина Маріанна Буданова (обоє на фото) в інтерв'ю виданню Elle

ЛІЯ ЛІС

«Увечері 23 лютого чоловік повідомив мені, що о 5.00 почнеться повномасштабне вторгнення. Ми зібралися і поїхали до нього на роботу, і з того часу ми перебуваємо не вдома. Сказати, що готувалися якось особливо, не можу: документи, телефони, комплект одягу на певний час. Із тим і поїхали. Уже ввечері я спостерігала за підготовкою перших груп спецпризначенців, які мали вирушити у Гостомель за видачею зброї й амуніції. Усі перебували в очікуванні, о 24.00 хлопці їли гамбургери з McDonald's. І були готові до бою», — згадує вона.

Незважаючи на те, що шлюб із головним розвідником України — це щоденний ризик, постійні погрози та загрози на вбивство, Буданова намагається дивитися на життя з оптимізмом та гумором, залишаючись із чоловіком навіть у найкритичніших ситуаціях. Маріанна наголосила, що для її сім'ї «мирного часу як такого майже не було».



Фотоколаж із сайту obozrevatel.com.

«У нас були навіть друзі, з якими ми спілкувалися роками, і вони не знали точно, хто ми і чим займаємось».

«Через кілька місяців після того, як я познайомилася зі своїм майбутнім чоловіком, стали розгортатися драма-

тичні події на Майдані. Потім, як ви знаєте, все пішло-поїхало: анексія Криму, бої на Донбасі. Згодом — АТО, куди Кирила відправили одним із перших. Я звикла жити в постійному стані підготовки та очікування», — поділилася думками жінка.

«Після всіх пережитих замахів на нашу сім'ю, на мого чоловіка, на мене ми інакше сприймаємо кожен день свого життя, — продовжує вона. — У моменти, коли тебе намагаються вбити, викрасти, підірвати авто чи вирізати двері у твоїй квартирі, ти вже починаєш думати не лише про себе. У мене дуже вузьке коло спілкування не тому, що я якась не така, а тому, що дбаю про близьких, які завжди будуть наражатися на небезпеку через спілкування зі мною, завжди турбуюся про батьків і бережу їх від подібної інформації. У нас були навіть друзі, з якими ми спілкувалися роками, і вони не знали точно, хто ми і чим займаємось».

Але навіть у найкритичніші моменти подружжя знаходить місце для гумору. Він, як запевняє Маріанна, також допомагає. «Пам'ятаю, як в один із перших днів увімкнувся сигнал повітряної тривоги, мене повалили на підлогу, зверху був Кирило Олексійович, а на ньому ще десяток хлопців. І я кричу: «Господи мій, якщо мене не вб'є ракета, то ви точно задушите», — сміється, згадуючи, жінка...

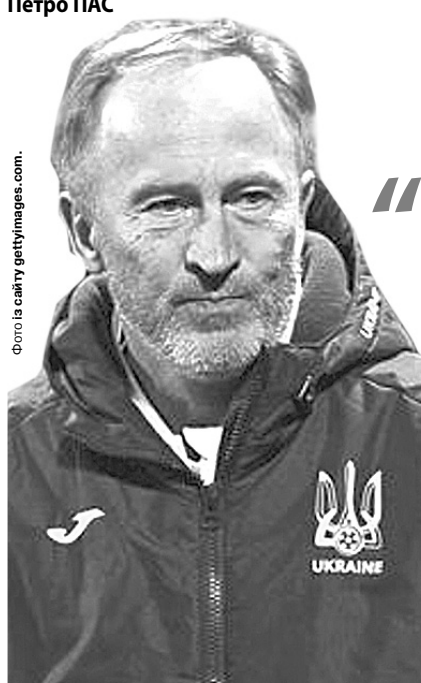
Але навіть у найкритичніші моменти подружжя знаходить місце для гумору. Він, як запевняє Маріанна, також допомагає. «Пам'ятаю, як в один із перших днів увімкнувся сигнал повітряної тривоги, мене повалили на підлогу, зверху був Кирило Олексійович, а на ньому ще десяток хлопців. І я кричу: «Господи мій, якщо мене не вб'є ракета, то ви точно задушите», — сміється, згадуючи, жінка...

● СПОРТ

Петраков сказав: «Вони знову хочуть, щоб я пішов», — і плюнув на пресконференції

Головний тренер збірної України нервово прокоментував нічию з Шотландією — 0:0, яка означала для «синьо-жовтих» провал у Лізі націй

Петро ПАС



Олександр Васильович і сам знає: виграє команда, а програє тренер.

«Козаки» не зуміли переграти «хлопців у кілтах» у вирішальному поєдинку Ліги націй і не вийшли в елітний дивізіон. На післяматчевій пресконференції постало логічне запитання про майбутнє головного тренера.

Петраков публічно заявляв, що його команда поїде до Катару на Чемпіонат світу. Він заявляв, що його команда підвищиться у класі Ліги націй. На жаль, обидва завдання не були реалізовані.

Олександр Петраков (на фото) відреагував дуже різко. Спершу сказав: «Без коментарів», після чого

звернувся до пресекретаря збірної Олександра Гливінського: «Вони знову хочуть, щоб я пішов». Ці слова тренер прикрасив артистичним плювком.

Далі у наставника запитали конкретніше про матч із Шотландією. Петраков витримав затяжну паузу, після чого коротко випалив: «Зіграли ми 0:0. Все». Згодом Українська асоціація футболу (УАФ) опублікувала другу частину пресконференції (не показавши у Youtube заплановану трансляцію).

«Тим, як грали хлопці, я задоволений. Це футбол, це спорт. Хтось виграє, хтось не проходить далі. Хлопці зробили все, що могли... Сьогодні були дуже важкі погодні умови. Ніхто не випадав, а ввійти в таку гру непросто... Не вистачило того ж, чого й в Уельсі, — реалізації. На такому рівні, коли є моменти, треба забивати. У нас вони були в першому таймі. Довбик виходив сам на сам із воротарем, Ярмоленко схибив, у Степаненка був момент після кутового...» — пояснював Олександр Петраков.

Але... моменти — це не голи. Результату ж нема! Тому далі зачитуємо оглядача сайту sport.ua Валерія Василенка: «Петраков публічно заявляв, що його команда поїде до Катару на Чемпіонат світу. Він заявляв, що його ко-

манда підвищиться у класі Ліги націй. На жаль, але обидва завдання не були реалізовані. І очевидна вина в їхньому провалі є і головного тренера, контракт якого з УАФ закінчується наприкінці цього року. Тому майже зі сто відсотковою впевненістю можна стверджувати, що у відборі на Чемпіонат Європи-2024 у збірної України буде новий тренер. І в такому рішенні буде логіка».

ТАБЛО

Ліга націй-2022/2023. Група В1.

Всі матчі збірної України:

Ірландія — Україна — 0:1 (Циганков, 48 хв.).

Україна — Вірменія — 3:0 (1:0 — Малиновський, 61; 2:0 — Караваєв, 77; 3:0 — Миколенко, 84).

Україна — Ірландія — 1:1 (0:1 — Коллінз, 31; 1:1 — Довбик, 47).

Шотландія — Україна — 3:0 (1:0 — Макгінн, 70; 2:0 — Дайкс, 80; 3:0 — Дайкс, 87).

Вірменія — Україна — 0:5 (0:1 — Тимчик, 22; 0:2 — Зубков, 57; 0:3 — Довбик, 69; 0:4 — Ігнатенко, 81; 0:5 — Довбик, 84).

Україна — Шотландія — 0:0.

ЛІГА НАЦІЙ. ТУРНІРНА ТАБЛИЦЯ ГРУПИ В1:

№	Країна	І	В	Н	П	З:П	О
1.	Шотландія	6	4	1	1	11:5	13
2.	Україна	6	3	2	1	10:4	11
3.	Ірландія	6	2	1	3	8:7	7
4.	Вірменія	6	1	0	5	4:17	3

● СІМ «Я»

«Вірю в тебе»

«Наснага важливіша за всі інші аспекти виховання», – писав свого часу австрійський психіатр та педагог Рудольф Дрейкус



Оксана КОВАЛЕНКО, мама

Тепер я найчастіше переймаюся тим, як допомогти своїм дітям бути впевненими в собі і своїх можливостях, якщо сама «розколошкана» думками про воєнні загрози, важко залишатися постійно спокійною, не передавати роздратування, душити бажання «бути квочкою», а віддавати лиш те, що допоможе їм у житті. Добре, що в моєму випадку вносять свої корективи осінні городні клопоти. Наприклад, доводиться більше хатньої роботи довіряти 13-річній доні, і так приємно бачити, як гарно вона справляється з тим, що раніше остерігалася їй доручати. Я порівнюю себе у такому ж віці і її – й підсумовую, що вона самостійніша за мене. У нашому спілкуванні зараз часто лунає фраза: «Вірю в тебе і в те, що ти справишся». На письмі вона виглядає якоюсь патетичною, але то тільки тут. Насправді дітям різного віку дуже потрібна віра в їхні можливості і навіть не дуже вдалі старання. Це наснажує їх на розвиток.

Здатність батьків дарувати дитині наснагу залежить від того, як ми уміємо спостерігати за ними і відшукувати їхнє «краще». Мама п'ятох дітей і психологиня з Америки Вікі Хьофл у книзі про регулярне зменшення опіки за назвою «Чим менше, тим більше» аналізує, що наснага – це, зокрема, вдячність. Бо коли ми кажемо людині (і маленькій), що її допомога полегшила роботу чи її слова відволікли від сумних думок, вона відчуває, що її цінують такою, якою вона є. Хьофл нагадує, що наснага базується на спостереженні за поліпшеннями. «О, ти зав'язуєш шнурівки набагато швидше, ніж тиждень тому!» – кажу синові і він, пишачоючись, усвідомлює, що його успіхи помічають (а це неабияк надихає і спонукає старатися). Коли він перекидає банку з водою, якою додумався притиснути ковдру для «печери», я гамую бажання насварити, натомість згадую пораду від цієї мами-психологині й майже спокійно запитую: «Що б ти зробив інакше наступного разу?». Це теж, каже Хьофл, є наснагою, яка показує дитині, що якщо щось іде не за планом, то це нормально, це життєвий урок, який навчас. Коли реагувати так, то син чи донька не втрачатимуть ініціативу й братимуться за нові й нові ідеї.

Якщо маєте свої винаходи, як співпрацювати з дітьми, – запрошую ділитися. Наші адреси: okovalenko74@gmail.com або ж tsikava.gazeta@gmail.com, а поштова: 43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2, «Цікава газета на вихідні».

● НА ПОВОРОТАХ ДОЛІ

Хто двері відчинить?

Тетяна довго не могла заснути. У сусідів сплакувало мале дитя. А в її квартирі було тихо. Дуже тихо



Фото із сайту youtube.com

Мені би внучку обійняти. Хоч на хвилику. Бо хто знає, скільки кому в цьому світі відведено... Важко самій. Сумно.

Ольга ЧОРНА

Заснула під ранок. У сон прийшла Стефанія Никифорівна, колишня співробітниця. Тетяна роками не згадувала цю худеньку, непримітну жінку, яка працювала в дитсадку нянею в групі, де вона була

Таню смачним борщем, млинцями. Коли пили чай із тістечками, жінка розповіла про своє життя.

– Ні з ким не ділилася. А з вами, Тетяно Максимівно, на душі легко, світло. Та й політика змінюється, тому можна децю розказати. Але ви, нікому... будь ласка.

Лише б не розплакатися, коли гладитиме голівки осиротілих хлопчиків і дівчаток. Бо згадуватиме власних внуків.

вихователькою...

Діти любили молоденьку виховательку. І няню теж. От лише її ім'я та по батькові малечі давалося важко, називали Стефа Нифонівна, Стефаня Кифорівна... Няня на те лиш усміхалася.

Їй було під шістдесят. Вдова. Подруг у жінки в садочку не було. Як жила – ніхто не знав. Нікому нічого про себе не розповідала.

Якось Стефанія Никифорівна обмовилася Тані, що не любить вихідних. У ці дні самотньо й сумно. Донька із сім'єю далеко. Давно не бачилися.

– А ви до мене в гості приходьте, – сказала Тетяна. – Я квартиру винаймаю тут неподалік. Правда, на вихідні їжджу до батьків, вони в райцентрі живуть. Але деколи залишаюся в місті. В мене тут також нікого нема. Найкраща інститутська подруга заміж вийшла й виїхала. Хлопця не маю.

Стефанія Никифорівна подякувала.

– У вас, Тетяно Максимівно, наймана квартира. А в мене своя. Тож спершу завітайте до мене на гостину.

– Добре. Я прийду.

У неділю Тетяна купила квіти й тістечка. І поспішила до колеги. Вона жила в хрущовці. В помешканні було багато вишивок, в'язаних серветок, фотографій. Стефанія Никифорівна пригощала

Родина Стефанії Никифорівни вважалася в радянські часи неблагонадійною. Чоловік сидів. І рідний брат був репресований. Загинув у Сибіру. Стефанія з Мироном виховували доньку. Коли мала пішла до школи, Мирона посадили вдруге. Начебто знайшли заборонену літературу.

– Мирон істориком був. Не тримав він удома заборонених книг. Але знайдуть бозна-що, коли треба. Ви, Тетяно Максимівно, не знаєте тих жахів. І добре. Я бухгалтером працювала. Після того, як удрує посадили чоловіка, мене з роботи... попросили. Мирон два роки відсидів. Занедужав сильно. Я на завод влаштувалася. Робота у три зміни була. Зате платили непогано. Дотягнула до пенсії. А потім... не могла вдома сидіти. Думала, збожеволію. От і пішла нянею в дитсадок.

Стефанія Никифорівна взяла з етажерки фотографію дівчини-школярки. – Донька моя. Віра. Після школи поїхала вступати далеко від дому. Там і заміж вийшла. Вони з чоловіком – геологи. У багатьох місцях побували. Згодом осіли в Прибалтиці. Внучка у мене є. Давно їх не бачила.

В очах Стефанії Никифорівни забридли сльози.

– Чому ж вони не навідуються до вас?

– Доньку досі страхи переслідують, що приїде в Україну – і їй про батька згадають. Навіть на його похорон не приїхала. А Мирон так чекав її. Так чекав... Відчував, що недовго залишиться.

– Але ж зараз усе змінилося. Чому ж вона?..

– Мені би внучку обійняти. Хоч на хвилику. Бо хто знає, скільки кому в цьому світі відведено... Важко самій. Сумно. Особливо у свята й вихідні. І вмирати на самоті страшно. Я на ніч двері не замикаю на ключ. Лише на ланцюжок. Бо як помру, то доведеться двері виламувати. А з ланцюжком проблем не буде...

...Тетяна вийшла заміж. Перебралася в інший мікрорайон. Перевелася працювати в інший дитсадок. Після того ще кілька разів зустрічалася зі Стефанією Никифорівною. А потім народився син, через два роки – донька. За клопотами відклала зустріч. Згодом випадково дізналася від колишньої співробітниці, що Стефанія Никифорівна не стало. Запалення підхопила. Чи бачилася з донькою та внучкою, перш як відійти в засвіти?..

...Тетянині діти – Руслан і Катя – вирости, вивчилися. Обоє рано завели власні сім'ї. У батьківській оселі ніхто не залишився. Донька вийшла заміж у сусідню область, де здобувала вищу освіту. Син жив іще далі. Його дружині дісталася від бабусі гарна квартира. Туди й переїхали.

Після п'ятдесяти Тетяна одвділа. Тужила за чоловіком. Дмитро добрий був. Самотньо Тетяні. Просила дітей, аби частіше приїжджали, внуків привозили. Але в кожного справи, своє життя. Якщо й приїжджали, то гостювали недовго.

Якось зателефонувала доньці, що матиме кілька вільних днів – могла би приїхати.

– Та в нас усе добре. Чого будете їхати? І квитки подорожчали, – відповіла на материну пропозицію Катя.

Прикро стало Тетяні.

До сина дорога була довшою.

Може... Набрала Русланів номер:

– Синочку, в мене є тришки вільного часу. Хотіла би побачитись. За внучкою скупчила.

– Я зайнятий. Не можу зараз приїхати.

– Я б сама до вас прїїхала.

– У нас зараз друзі гостюють.

– Я лише на три-чотири дні. В кухні на диванчику переночую.

– Мамо, я ж сказав... Вибач, у мене друга лінія. Мушу відповісти. Це важливий дзвінок.

Після розмови з рідними дітьми зрозуміла: там її не чекають. А от чужій, залишеній малечі вона потрібна. Тетяна декілька років тому перейшла працювати у дитбудинок. Лише б не розплакатися, коли гладитиме голівки осиротілих хлопчиків і дівчаток. Бо згадуватиме власних внуків, яких хочеться пригорнути. Почути їхній сміх, їхні розповіді. Просто з ними побути...

Сон, у якому бачила Стефанію Никифорівну, ще більше розбурхав Тетянині невеселі думки. Треба зайти до церкви, свічку за упокій душі поставити. А ще пригадала розмову про двері на ланцюжку...

На добротних Тетяниних дверях із двома замками ланцюжка нема. А якщо, не дай Боже, сильно занедужає чи щось гірше трапиться? Хто двері відчинить?..

● ЗНАЙ НАШИХ!



Фото із сайту dailylviv.com.



Ця протока розташована між Ірландією та Шотландією.

Браво, Віталію!

Вперше в історії українець переплив Північну протоку

Загальну відстань у 35 км Віталій Ступак подолав за 13 годин 53 хвилини

Юрій ЖУК

Це історичний момент для нашої країни, адже до Віталія жоден українець не підкорював Північну протоку між островами Великобританія та Ірландія, яка сполучає північну частину Ірландського моря з Атлантичним океаном. Вона є однією із семи найскладніших у світі локацій

«Мене надзвичайно мотивувала моя країна, її народ, ЗСУ. Звичайно, були моменти, коли хотілося опустити руки, та кожного разу, коли бачив на човні український прапор, говорив собі, що я не маю права здаватися, так само як не здаються наші захисники. У результаті я став 109-ю людиною у світі та першою в Україні, яка підкорила цей Північний канал, що свідчить про його важкість для спортсменів», – заявив Віталій Ступак.

Віталій родом зі Львова. Йому 45 років. Він працює професійним масажистом. Свою кар'єру плавця

Звичайно, були моменти, коли хотілося опустити руки, та кожного разу, коли бачив на човні український прапор, говорив собі, що я не маю права здаватися, так само як не здаються наші захисники.

для плавців.

Спортсмен зізнається, що найважче було боротися із температурою води – всього 15 градусів за Цельсієм, та припливом течій, адже їхня швидкість сягала понад 12 км/год.

Цей історичний заплив Віталій присвятив українським воїнам.

розпочав у 2018-му. Торік Віталій подолав Ла-Манш – стартував з англійського берега мису Довера і плів у напрямку Франції. Загальна відстань – 56 км. Цю дистанцію Віталій здолав з результатом у 14 годин 32 хвилини. Тоді заплив чоловік присвятив 30-й річниці Незалежності України.

● НА ЧАСІ

Визирає Гнатик – при землі й не знати

Фото із сайту youtube.com.



Викопали столові бурячки? Якщо серед великих і пузатих є чимало отаких малесеньких «гнатиків», які довго не поможуть у льосі, не журіться – збережіть їх завдяки консервуванню

САЛАТ «УНІВЕРСАЛЬНИЙ»

Він не лише смакуватиме взимку зі смаженою картоплею чи гречаною кашею – згодиться і для швидкого приготування борщу, і для «шуби», і навіть для бутербродів

Інгредієнти: 3 кг варених буряків, 1 кг болгарського перцю, 3–4 великі цибулини, 1 скл. оцту, 1 скл. цукру, 1 скл. олії.

Приготування. Цибулю і перець пократити соломкою, всипати у велику каструлю або миску, додати цукор, оцет і олію, перемішати й варити 20 хвилин із моменту закипання. Буряки потерти на грубу тертку, змішати із цибулею та перцем, посолити за смаком і тушкувати півгодини, періодично помішуючи. Гарячим розкласти у стерильні банки і закатати стерильними кришками.

Буряк – це джерело корисних вітамінів і мікроелементів.

води з 1–2 столовими ложками оцту. Коли схолонуть, виберіть і почистіть, а рідину процідіть через марлю, складену в кілька шарів. Заповніть буряками (більші порозрізайте навпіл) літрові слоїки, залийте відфільтрованим відваром, додайте на кожну банку по 1 ст. л. солі та по 2 ст. л. оцту. Стерилізуйте 25 хвилин і закатайте. Такі бурячки згодяться для приготування різноманітних салатів, борщу (до нього, до речі, можна додавати й маринад).

«ШВИДКИЙ БОРЩ»

Спростити приготування цієї традиційної української страви можна не лише завдяки використанню купуваних заправок – зробіть свою, анітрохи не гіршу

Інгредієнти: 1 кг помідорів, 1 кг моркви, 1 кг цибулі, 3 кг буряків, 2 кг капусти, 0,5 кг болгарського перцю, 100 мл оцту (9%), 1 скл. цукру, 1 скл. олії, 3–4 ст. л. солі.

Приготування. Помідори, перець і цибулю дрібно порізати. Моркву і буряк натерти. Капусту нашаткувати. Овочі скласти у велику каструлю, перемішати, додати цукор та сіль. Тушкувати 30 хвилин, періодично помішуючи. Готову заправку гарячою розкласти в слоїки, закатати й обгорнути ковдрою до повного охолодження.

«БОРЩИК У БАНЦІ»

Така заготовка взимку допоможе дуже швидко зварити борщ, а може стати прекрасним салатом – перекусом або вечерєю. Квасоля підійде будь-яка: темна, червона, біла, велика, дрібна – відповідно слід регулювати час варіння

Інгредієнти: 1 кг квасолі, 2,5 кг помідорів, 2 ст. л. цукру, 2 ст. л. солі, 700 г буряків, 0,5 кг солодкого перцю, 1 скл. олії, 8 ст. л. оцту, сіль та цукор – до смаку.

Приготування. Квасолю замочити на 5–7 годин, тоді відварити до м'якості, але не переварювати, вона повинна залишитися цілою. Зцідити на сито або друшляк. Помідори пропустити через м'ясорубку, поставити на вогонь. Зняти з них пінку, що з'являється при закипанні, і варити 10–15 хвилин. Дрібними кубиками нарізати перець, всипати до томатів, влити олію і варити ще 5 хвилин. Додати натертий буряк, перемішати, через 5–7 хвилин всипати квасолю, цукор, тушкувати разом 15 хвилин, потім влити оцет, прокип'ятити 7–8 хвилин, тоді розкласти у простерилізовані банки і герметично закрити.

КОНСЕРВОВАНІ БУРЯЧКИ

Урожай дрібних коренеплодів можна просто заховати в банки – взимку як знайдете!

Інгредієнти: буряки, оцет, сіль.

Приготування. Коренеплоди дуже ретельно вимийте і відваріть до готовності у великій кількості

Цікава
ГАЗЕТА
на вихідні

Тижневик

«Цікава газета на вихідні»
www.volyn.com.ua

Засновник: Товариство з обмеженою відповідальністю «Газета «Волинь».

Головний редактор і відповідальний за випуск – ЗГОРАНЕЦЬ Олександр Олександрович.

Зареєстрована 6 листопада 2017 року.

Набрана і зверстана в комп'ютерному центрі ТЗОВ «Газета «Волинь».

Адреса редакції і видавця:
43016, м. Луцьк, вул. Ковельська, 2

E-mail: tsikava.gazeta@gmail.com,
reklama.volyn@gmail.com

Телефони редакції:
066 82 47 160, 096 77 31 037

ТЗОВ «Газета «Волинь»

п/р UA83305299000026007000803281

КБ Приватбанк, МФО 305299, ЄДРПОУ 02471695
Друк офсетний. Обсяг – 3 друковані аркуші

Передплатні індекси: 60304, 60306, 86772 (для читачів Волинської області), 60312 (для читачів Рівненської області), 60307 (для читачів інших областей)
Реєстраційні номери: ВЛ № 516-249Р. 06.11.2017 р.
КВ № 22953-12853Р від 06.10.2017 р.
РВ № 691/244Р від 07.11.2017 р.

Віддруковано: Поліграфічне видавництво «А-Прінт» ТОВ «Дім», м. Тернопіль. Тел.: (0352)52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua

Тираж згідно із замовленням. Замовлення № 1775.

● БОЛИТЬ!

А пес на руїнах будинку все чекає загиблу сім'ю...

У Дніпрі від обстрілу загинула ціла родина — біля зруйнованої вибухом хати їх ждав дивом уцілілий собака Крим

Лія ЛІС

Внаслідок ракетного обстрілу 29 вересня загинуло четверо людей: двоє дітей, їхні мама та бабуся, повідомив міський голова Дніпра Борис Філатов у Telegram. Уцілів лише пес на кличку Крим — він сидів на руїнах і чекав на господарів.

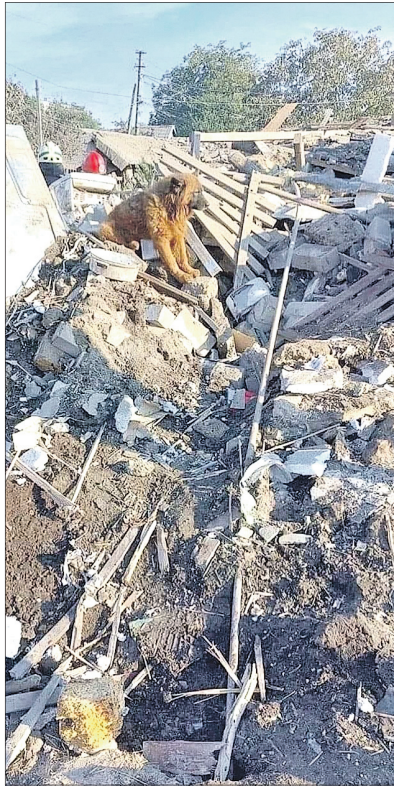
«Жила-була сім'я. Коли почалася війна, то мама вирішила перевезти малечу з проспекту Поля в безпечніше місце. У приватний сектор. До бабусі. Сьогодні до їхнього будинку прилетіла російська ракета, — повідомив міський голова Борис Філатов. — Люди буквально випарувалися. Бабуся Алла, мама Наташа, дочка Василиса та син Іван. І маленький песик Джек».

Вирва, що утворилась від вибуху, мала розмір 8 на 10 метрів. Будинок повністю знищено, на місці трагедії працівники ДСНС побачили собаку, який уцілів.

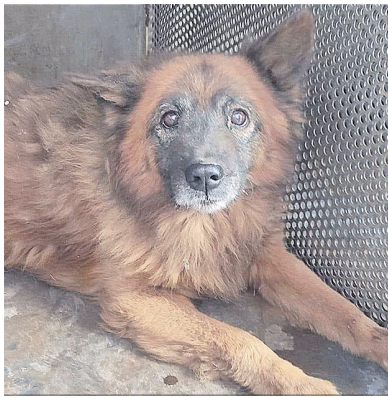
«Коли прибули рятувальники, на руїнах сидів старий пес Крим. І вив... А потім приїхав батько. Він служить у ЗСУ. Під Лиманом. Можна я далі не продовжуватиму?» — написав Філатов.

Собаку забрали працівники комунального підприємства «Зооконтроль». Через обстріл він отримав контузію. «Пес нині під наглядом лікарів. Контузія, серцева недостатність. Йому дуже страшно», — написали на сторінці «Зооконтролю».

«Ще вчора тут був будинок, де жила сім'я разом із собакою. Пес, якого звали Крим, уцілів і тепер без-



Фотоколаж із сайту glavcom.ua.



Пес Крим, що оплакує родину в Дніпрі, став уже символом: ці фото і малюнки облетіли увесь світ.

Так насправді виглядає відчай... Ми сподіваємося, що з часом Крим зможе подолати цей сильний пережитий стрес і горе.

межно сумує за рідними, виючи від туги. Його ледве вдалося забрати звідти волонтерам. Так насправді виглядає відчай... Ми сподіваємося, що з часом Крим зможе подолати

цей сильний пережитий стрес і горе. Адже в нього залишилася одна рідна людина — батько родини, який зараз на фронті захищає Україну від росіян», — додали в Uanimals.

● НЕСПОДІВАНИЙ ПОВОРОТ

Гвардійця, який чергував біля труни королеви Єлизавети II, знайшли мертвим

Поліція не називає точної причини смерті солдата

Лія ЛІС

Гвардійця Джека Бернелл-Вільямса, який брав участь у похороні королеви Єлизавети, знайшли мертвим у казармі в Гайд-парку. Британська преса пише, що 18-річному солдату належала ключова роль у процесії, коли везли труну її Величності.

Поліція не знайшла у смерті гвардійця нічого надприродного і назвала її «несподіваною». Лікарі намагались повернути хлопця до життя, але спроби не мали успіху. Журналісти зазначають, що 42-річна мати гвардійця Лора не може повірити в те, що



Фото із сайту focus.ua.

Бернелл-Вільямс служив у гвардійському кавалерійському полку «Королівські та сині».

сталось, і виглядає вбитою горем. Це не перша загадкова смерть. Нагадаємо, що вночі перед похороном Єлизавети II померла її подруга

та фрейліна, 88-річна леді Мері Рассел. Вона була однією з шести жінок, які несли шлейф королеви 1953 року, коли її коронували.

● УВАГА, КОНКУРС!

«Я там не бачив людей, які б недоїдали...»

От за ці слова про Голодомор в Україні (далі взагалі йшли безбожні: «а діти були навдивовижу кругленькі») ми і назвали знаменитого британського драматурга **Бернарда Шоу** **всесвітньо відомим брехуном, придумуючи запитання, відповідь на яке оголоسیمо сьогодні**



Грицько ГАРБУЗ

Але насамперед маємо нагадати саме запитання, яке з другої спроби вам таки вдалося розкусити.

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ-21»

Шоу, вогнепровідний «змії», вибух, вогонь, дим... Ці слова передають знамениту цитату-загадку всесвітньо відомого діяча (брехуна — щодо України) про небезпечну річ, що знаходиться в спеціальному мішечку на одязі його товариша, якого він через ці предмети називає йолопом. Тут, до речі, дає справедливу характеристику, бо приятель зумисно гробить здоров'я. А прізвище базікала є навіть серед слів цього запитання. Тож шукайте спеціальний мішечок на одязі, а щодо «небезпечної речі», то в українському парламенті час від часу проти неї приймають закони.

Що за предмети ми сьогодні заховали у гранатобузі?

Якщо Сталін отруїв мозок Бернарду Шоу (як путін Ілону Маску), то сам британець виступав проти іншого отруєння — тютюнового. «Цигарка — це бікфордів шнур, на одному кінці якого вогник, а на другому — дурник», — заявляв він.

Слово-відповідь — «цигарки» — ми отримали від 8 наших учасників. А оскільки переможців туру має бути два, то вдалися до жеребкування. І допоміг нам у цьому заслужений юрист України, засновник адвокатської компанії «Конфідент» у Луцьку Сергій Сафулько, який цими днями святкує чудовий ювілей.

Завдяки Сергію Федоровичу фортуна цього разу усміхнулась Марії Маїло із міста Житомира і хмельничанину Сергію Ковальчуку. Від їхнього імені ми і перекажемо по 100 гривень на підтримку ЗСУ.

Переможцям туру — низький уклін, а нам час шукати нових.

«ГРАНАТОБУЗ ІЗ СЕКРЕТОМ-23»

Якби до кількості забитих «Реалом» голів додати їх половину і ще десять точних влучень, то «королівський клуб» рівно би сто разів вражав ворота суперника. Скільки м'ячів відправили конкурентам мадридці? Це число ми і заховали.

Що знаходиться у гранатобузі?

Слово-відповідь треба надіслати до **16 жовтня** (включно) тільки у вигляді sms-повідомлення на номери: **0501354776** і **0672829775**, обов'язково вказати після слова-відповіді у дужках ще й своє ім'я і прізвище (наприклад: «Гранатомет» (Галіна Гармата)). Цей номер і братиме участь у щотижневому жеребкуванні при розіграші призивих волонтерських 200 гривень (100 — від газети «Волинь» і 100 — від «Цікавої газети на вихідні»), якщо правильних відповідей буде більше, як одна. Ці кошти ми перекажемо на допомогу українській армії, зазначивши ваше ім'я як волонтера-благодійника.